

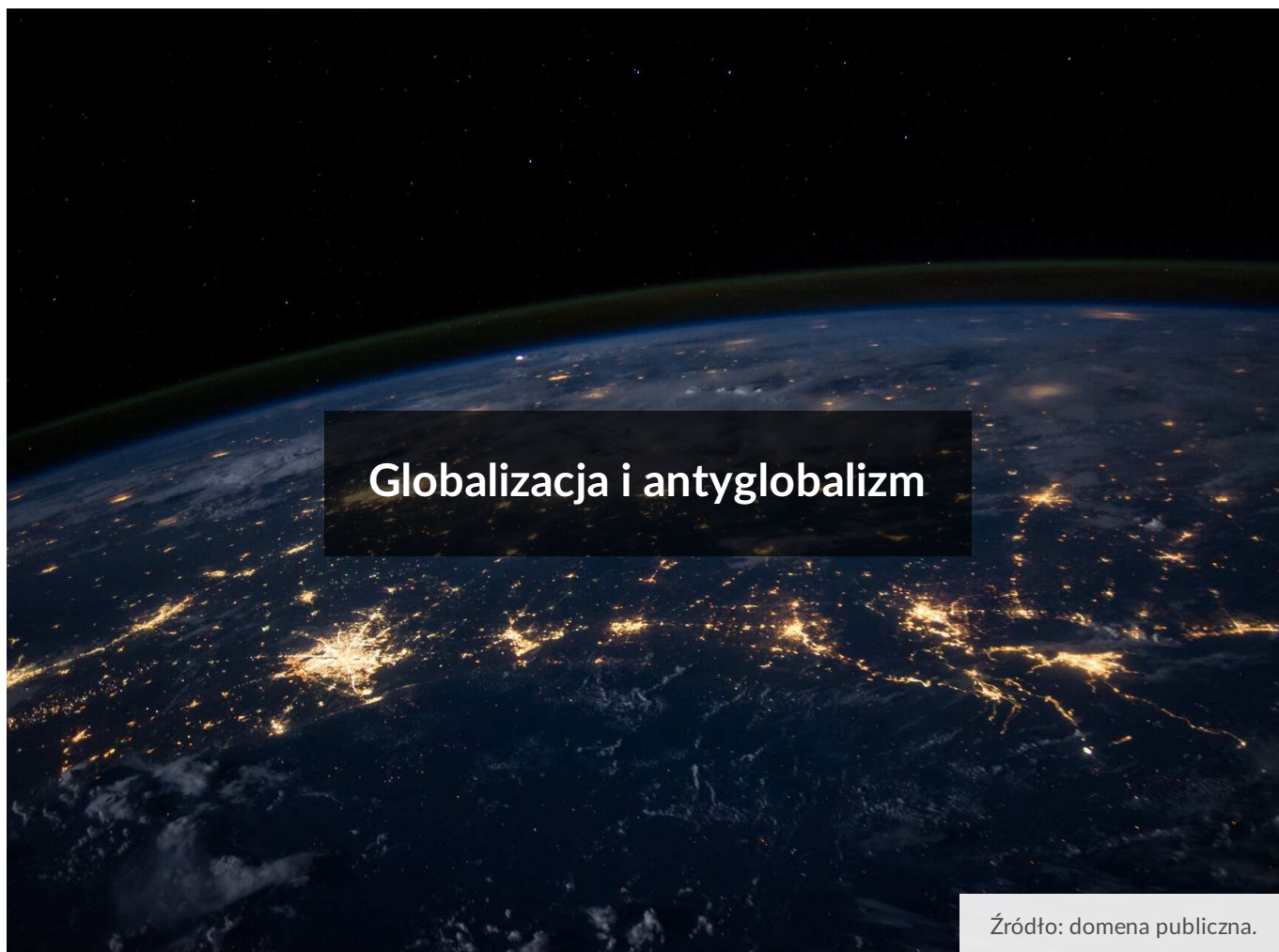

Globalizacja i antyglobalizm

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Film 1](#)
- [Film 2](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Łukasz Konsor, „*Antyglobalizm*” – charakterystyka idei, dostępny w internecie: zb.eco.pl [dostęp 26.10.2020 r.].
- Źródło: Piotr Maśloch, *Globalizacja i jej wpływ na rozwój współczesnej cywilizacji*, dostępny w internecie: cejsh.icm.edu.pl [dostęp 26.10.2020 r.].

Globalizacja i antyglobalizm

Źródło: domena publiczna.

Materiał jest częścią serii **Inne spojrzenie**.

Otwartość państw jest jednym z elementów globalistyki, która bada problemy dotyczące zaludnienia, gospodarki i przemian politycznych w skali światowej. Korzysta ona z dorobku wielu dziedzin humanistycznych, ekonomicznych, a nawet technicznych. O ile nauki społeczne i polityczne traktują świat jako skupisko oddziałujących na siebie niezależnych organizmów, to według teorii globalistycznych na społeczeństwa i kraje należy spoglądać przez pryzmat świata, który przechodzi od geopolityki do geoekonomii. Celem globalizacji jest budowa wspólnej przestrzeni globalnej. Przyczynić się do tego mają światowy rynek pracy, kultura globalna, wolność wyboru każdego człowieka.

Twoje cele

- Wyjaśnisz, czym jest globalizacja.
- Scharakteryzujesz działania ruchów antyglobalistycznych.
- Przeanalizujesz najważniejsze dylematy związane z globalizacją.

Przeczytaj

Rozwój gospodarczy większości krajów powoduje nieznane do tej pory zagrożenie dla środowiska, w którym żyjemy.

Dlatego niezbędna jest wspólna, ostrożna polityka zarządzania zasobami środowiska. Duże znaczenie dla rozwoju globalistyki miały raporty Klubu Rzymskiego, które ostrzegały przed katastrofalnym efektem nieodpowiedzialnej polityki w zakresie ekologii, **demografii**, procesów gospodarczych. Zainteresowanie problemami globalnymi w nauce pojawiło się już w XIX wieku.

Konferencja w Bretton Woods i jej wpływ na globalizację

Do rozwoju badań nad gospodarką w skali ogólnej przyczyniła się konferencja w Bretton Woods i jej postanowienia. Termin *globalizacja* wprowadzony do powszechnego słownictwa w ostatnich latach oznacza dla nas przede wszystkim współpracę w dziedzinach tak politycznych, jak i gospodarczych. Złożoność problemów, z jakimi boryka się współczesny świat, powoduje, że niesłychanie trudno oddzielić problemy społeczne, gospodarcze, kulturowe od problemów politycznych. Nie bez znaczenia jest fakt, że o przeobrażeniach społecznych w skali globu nie może decydować najsilniejsze nawet państwo. Duże znaczenie dla rozwoju globalizacji mają procesy integracyjne, będące jednymi z najbardziej charakterystycznych zjawisk współczesnego świata. Współzależności pomiędzy poszczególnymi podmiotami: państwami, wielkimi firmami i organizacjami międzynarodowymi powodują, że niezbędny jest nowy konsensus odnośnie do poziomu niezależności państw, ich suwerenności. Działanie czynników ekonomicznych i kulturalnych sprawia, że powstaje nowe społeczeństwo globalne, otwarte na nowe wartości. Zjawisko globalizacji niesie pewne niewymierne dobra, takie jak swobodny przepływ ludzi, idei, myśli, a wiele krajów może osiągnąć wymierne korzyści z międzynarodowego podziału pracy i zysków.

Ruchy antyglobalistyczne

Pojawia się niebezpieczeństwo, że poszczególne regiony świata w nierównomiernym stopniu będą uczestniczyły w korzyściach, jakie ten proces niesie.

Sprzeciw budzi również sposób traktowania przez wielkie korporacje środowiska naturalnego krajów, do których przenoszą swą produkcję, oraz niskie płace robotników.

Obok entuzjastów nowego porządku gospodarczego pojawiają się środowiska kontestujące fakt nierównomiernego rozwoju gospodarczego i podziału zysków. Widoczne jest to podczas szczytów organizacji finansowych czy najbogatszych państw z G-8.

Wiele organizacji antyglobalistycznych protestuje przeciw zachodzącym przemianom. Świadczy to o braku zgody na taki porządek świata, w którym bogaci będą jeszcze bogatsi, a biedni coraz biedniejsi. Wiele przemawia za tym, że obok przemian gospodarczych i kulturowych niezbędne są działania polityczne i społeczne. Społeczeństwa muszą odczuć pozytywne zmiany związane z globalizacją, nie tylko fakt zamykania fabryk w Europie i przenoszenia ich do Azji, gdzie są niższe koszty produkcji.

Problemy demograficzne i żywnościowe powodują, że obecnie światowa gospodarka i polityka są czułym barometrem wydarzeń na świecie. Bogactwo kulturowe poszczególnych krajów bywa niekiedy spychane na plan dalszy w związku ze swoistą macdonaldyzacją kultury. Dzięki potędze telewizji i kinematografii amerykańskiej wzorce lansowane przez kulturę zachodnią docierają do przedstawicieli innych nacji, religii i kultur. Wiąże się to zarówno z szerzeniem zachodnich wzorców życia społecznego i politycznego (demokracja, prawa człowieka), jak i z narzucaniem norm i obyczajów nie zawsze zgodnych z tradycją i historią danego kraju. Wywołuje to opór, z różnych powodów, zarówno ze strony państw europejskich, jak i azjatyckich, głównie islamskich. To starcie kultur postrzegane jest niekiedy jako wstęp do prognozowanego przez Samuela Huntingtona zderzenia cywilizacji.

Słownik

globalizacja

ogół procesów, które prowadzą do coraz większej współzależności i integracji państw, społeczeństw, gospodarek i kultur, czego efektem jest tworzenie się światowego społeczeństwa; zanikanie kategorii państwa narodowego; kurczenie się przestrzeni społecznej i wzrost tempa interakcji poprzez wykorzystanie technologii informacyjnych oraz wzrost znaczenia organizacji ponad- i międzynarodowych, w szczególności ponadnarodowych korporacji

demografia

dyscyplina naukowa, która zajmuje się badaniem zjawisk ludnościowych, zmierzających do wykrycia prawidłowości, którym te zjawiska podlegają

gęstość zaludnienia

miara, która przyporządkowuje populację do powierzchni; w przypadku zaludnienia poszczególnych regionów świata najczęściej stosuje się liczbę osób w przeliczeniu na km²

Film 1

Polecenie 1

Zapoznaj się z wypowiedzią dr. Krzysztofa Kowaluka na temat teorii Daniego Rodrika dotyczącej globalizacji. Następnie wykonaj ćwiczenia.

Wystąpił błąd

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film nawiązujący do treści materiału: Trylemat globalizacyjny.

Ćwiczenie 1

Wyjaśnij, jakie są związki globalizacji z kwestią suwerenności państw.

Ćwiczenie 2

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

” Piotr Maśloch

Globalizacja i jej wpływ na rozwój współczesnej cywilizacji

Globalizacja wywołuje bowiem zjawiska i procesy, które – jak się wydaje – nawzajem przeciwstawiają się sobie lub przynajmniej zmierzają w rozbieżnych kierunkach.

I tak uniwersalizacji wolnorynkowego systemu gospodarczego towarzyszy „fragmentaryzacja” gospodarcza poszczególnych krajów, regionów ekonomicznych i globu jako całości. Pojawiają się wyraźne linie graniczne oddzielające od siebie to wszystko, co znalazło się w głównym nurcie globalnej gospodarki, od tego, co się w nim nie mieści.

Źródło: Piotr Maśloch, *Globalizacja i jej wpływ na rozwój współczesnej cywilizacji*, dostępny w internecie: cejsh.icm.edu.pl [dostęp 26.10.2020 r.].

Film 2

Polecenie 1

Zapoznaj się z miniwykładem dr. Krzysztofa Kowaluka na temat wpływu globalizacji na politykę i wykonaj ćwiczenia.

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1qk8n14h>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film nawiązujący do treści materiału: Jak globalizacja wpływa na świat polityki?

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Wskaż przykłady konkretnych przemian, jakie zaszły w Polsce w wyniku globalizacji.

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

((Łukasz Konsor

„Antyglobalizm” – charakterystyka idei

Obiektywnie rzecz biorąc ruch zwany „antyglobalistycznym” to ruch społeczno-polityczny, aktywny w większości państw świata, różnorodny ideowo i niejednolity organizacyjnie, który za cel stawia sobie radykalną zmianę obecnych stosunków ekonomicznych i społecznych. Wbrew nazwie, która przyjęła się w mediach, a nawet wśród części uczestników ruchu, większość z nich nie uważa się za przeciwników procesów globalizacyjnych. (...). Działacze ruchu często odwołują się do ideałów wczesnych, wspólnotowych form demokracji, sprzeciwiając się zarówno modelom państwa o dyktaturze totalitarnej jak i nowoczesnym zindustrializowanym państwom rozwiniętego kapitalizmu (...)

Antyglobalizm zawiera sprzeciw wobec ekonomicznego kolonializmu wielkich ponadnarodowych instytucji, które - zdaniem uczestników ruchu - wyjątkują małe rynki wewnętrzne, mają przemożny wpływ na rządy i decyzje państw, z pominięciem reguł demokracji.

Źródło: Łukasz Konsor, „Antyglobalizm” – charakterystyka idei, dostępny w internecie: zb.eco.pl [dostęp 26.10.2020 r.].

Wyjaśnij, dlaczego autor tekstu nie uważa, że antyglobaliści są przeciwnikami globalizacji.

Dla nauczyciela

Autor: Justyna Szymańska

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie

Temat: Globalizacja i antyglobalizm

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

VII. Współczesne stosunki międzynarodowe. Uczeń:

3) wyjaśnia pojęcie globalizacji i wykazuje jej formy i skutki w sferze polityki, kultury i społeczeństwa; diagnozuje wpływ na ten proces podmiotów prawa międzynarodowego; przedstawia najważniejsze wyzwania związane z procesem globalizacji.

Kształowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest globalizacja;
- charakteryzuje działania ruchów antyglobalistycznych;
- analizuje najważniejsze dylematy związane z globalizacją.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm;
- lekcja odwrócona.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;

- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych;
- śniegowa kula.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Przed lekcją chętne/wybrane osoby przygotowują prezentację na temat: Działania ruchów antyglobalistycznych.

Faza wstępna:

1. Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia uczniom e-materiał: „Globalizacja i antyglobalizm”.
2. Śniegowa kula. Uczniowie w parach przygotowują definicję globalizacji. Następnie łączą się w czwórki, porównują swoje pomysły, dyskutują i tworzą wspólną wersję propozycji. W kolejnym kroku łączą się w ósemki i coraz liczniejsze grupy, aż powstanie ogólnoklasowa wersja definicji. Chętna/wybrana osoba zapisuje propozycję na tablicy.

Faza realizacyjna:

1. Zespół klasowy zapoznaje się z materiałem w sekcji „Film 1”. Po emisji dyskutują nad teorią Daniego Rodriki dotyczącą trylematu globalizacyjnego, m.in. o zależności suwerenności państw i globalizacji.
2. Uczniowie wspólnie rozwiązują ćwiczenie 2 dołączone do filmu 1.
3. Przedstawienie prezentacji przygotowanej przez uczniów na temat działań ruchów antyglobalistycznych. Reszta klasy może zadawać prelegentom pytania i dyskutować.
4. Uczniowie w parach wykonują ćwiczenie 2 dołączone do filmu 2. Wybrane pary przedstawiają propozycje odpowiedzi. Pozostali uczniowie ustosunkowują się do nich i uzupełniają.

Faza podsumowująca:

1. Praca z materiałem w sekcji „Film 2”. Uczniowie wynotowują najistotniejsze informacje, a następnie na podstawie zasobów internetowych wykonują w grupach ćwiczenie 1 dołączone do filmu 2. Wspólne omówienie odpowiedzi.
2. W ramach podsumowania chętne/wybrane osoby przedstawiają odpowiedź na zadane w tytule filmu 2 pytanie.

Praca domowa:

Przygotuj krótką wypowiedź na temat tego, jak globalizacja wpływa na twoje życie. Przedstaw pozytywne i negatywne skutki.

Materiały pomocnicze:

- Łukasz Konsor, *Antyglobalizm – charakterystyka idei*, zb.eco.pl.
- Piotr Maśloch, *Globalizacja i jej wpływ na rozwój współczesnej cywilizacji*, cejsh.icm.edu.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Oba materiały filmowe mogą posłużyć uczniom jako inspiracja do zorganizowania w szkole dyskusji na temat skutków globalizacji.